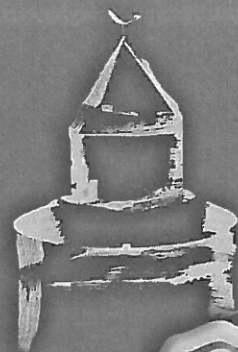

ZPRAVODAJ

ŠRÁMKOVY SOBOTKY

6

LISTOPAD/PROSINEC 2013 ~ 50. ROČNÍK ~ 15 Kč

50.
ročník

PŘÍBĚH O OPRAVĚ KAPLIČKY

Rádi bychom se s vámi podělili o dobrodružný a skoro pohádkový příběh opravy kapličky. Jméno pohádky můžete hádat sami a vězte, že pohádka ještě nemá konec, a proto budeme rádi, pomůžete-li nám napsat její šťastné završení.

Díky řadě náhod několik lidí objevilo kapličku, o níž nikdo nevěděl, nikdo ji nechtěl a nikomu nepatřila. Všichni se shodli, že by byla velká škoda kapličku nechat dále chátrat a nestarat se o ni. Odhadovaná cena na její opravu však nebyla malá, a proto se začaly hledat finanční prostředky. Nejjednodušším způsobem se zdála veřejná sbírka, a tak byla vyhlášena. Současně bylo nutné potvrdit, zda kaplička někomu nepatří, co je třeba respektovat při její opravě, aby si přes své stáří byla stále podobná, jak dlouho při bývalé cestě stojí a jaké byly asi její osudy.

Při veškerém pátrání a snažení se potvrdilo, že kaplička patří k věkovitým obyvatelům naší krajiny, pamatuje nejenom hodně našich předků a příběhů, ale také událostí, které hýbaly Evropou, když možná okolo ní projížděl do Jičína car Alexandr kout pikle proti Napoleonovi, její existence může souviset i s vyhlášením Tolerančního patentu. Kam zatím dohlédneme, tam vidíme, že byla nedílně spojena se životem našich předků. Patrně dala impuls k pojmenování svého okolí, dodnes se tam traduje „U matičky“, a v roce 1891 ji „lavické ženy a dívky“ svým nákladem nechali opravit, protože byla využívána jako dožínková kaple. Podle určitých náznaků nesloužila jen k liturgickým účelům, protože půvabnější místo s krásným rozhledem po krajině lze na-

jít jen těžko. Běh historie okolo kapličky však nabral bleskové tempo a času na zastavení a zamyšlení ubývalo, tím i zájmu o její symboliku. Opečovávaná kaplička byla odsouzena k zapomnění rozoráním cest a jako jedna princezna zarostla křovím. Tak ji naštěstí zachytil pan Václav Hlavatý před čtyřiceti lety, ještě s krásnými detaily omítky, s pískovcovými ozdobami a kovaným zábradlím.

Z průběhu oprav kapličky u Lavic v září a říjnu 2013, pohled od hlavní silnice.

Foto: o.s. "Humprecht".

Když o tyto ozdoby přišla, když vzrostlá lípa začala odkládat větve na její stříšku, tak se asi kaplička rozhodla, že musí postrčit lidi okolo sebe, aby s tím něco udělali, a tak se začali lidé snažit. Jako v pohádce bylo nutno překonat mnoho překážek, ale jejich výčet by zabral příliš místa. Nepodařilo se sice

dohledat nikoho, komu by patřila, a proto se jí muselo, podle zákona, ujmout město Sobotka a k nalezení se začalo chovat přívětivě a starostlivě.

Pomohlo s úklidem okolí, zajistilo údržbu stoleté lípy u kapličky a poskytlo všestrannou technickou podporu při následné první fázi opravy kaple. Nejen jako pohádka, spíš jako zázrak je to, že Nadace Via poskytla padesát tisíc na opravu kaple. Podle získaných nabídek tvořila tato částka stěží polovinu potřebných financí na opravu, ale nesmírně pomohla při první fázi opravy, obnově stříšky, kterou se podařilo dokončit v říjnu roku 2013.

Dalším zázrakem byl zájem mnoha odborníků a konkrétní pomoc ing. arch. Jiřího Mrázka, který zdarma provedl zaměření, dokumentaci a vypracoval návrh obnovy kapličky. Z jeho výzkumu je zřejmé, že se jedná o mimořádně krásnou a cennou sakrální stavbu, jejíž stáří je možné odhadnout na více než dvě stovky let.

Osob a institucí, které pomohly, je celá řada, kromě již zmíněné Nadace Via a ing. arch. Jiřího Mrázka patří velké poděkování Milanu Tomsovi a celé technické četi města Sobotky, firmě Koťátko a Agrochovu Sobotka.

Do začátku léta 2014 bychom nechali obnovit i omítku kaple a budeme velmi rádi, pokud občanskému sdružení „Humprecht“ poskytnete radu a pomoc při zdárném dokončení malého kroku na cestě obnovy krásných zastavení v našem okolí.

Dagmar Faměrová

RADNICE INFORMUJE

SCHVÁLENÍ ROZPOČTU ZA ROK 2014

Zastupitelstvo města na svém 22. veřejném zasedání dne 12.12.2013 schválilo rozpočet města na rok 2014. Pro předložený návrh hlasovalo všech 12 přítomných zastupitelů.

Oproti praxi minulých let, kdy bylo na konci daného roku schvalováno rozpočtové provizorium a samotný rozpočet schvalován až v lednu či únoru, rozhodlo se vedení města nechat schválit nový rozpočet ještě do konce roku. Příjmy jsou ve výši 39 milionů a výdaje spolu se splátkami úvěrů

ve výši 44,4 milionu. Rozpočet tak byl schválen se schodkem 5,4 milionu Kč

V rozpočtu jsou zahrnuty i investice v celkové výši necelých 7 miliónů Kč, jejichž přesné rozdělení bude záviset i na tom, zda bude město úspěšným žadatelem o dotace. Město podalo žádost na Státní fond životního prostředí na zateplení a výměnu oken mateřské školy a v lednu podá žádost na Státní fond dopravní infrastruktury na opravu chodníků v Jičínské ulici od lékárny k mateřské škole vč.

úprav a nasvětlení přechodů u spojitelné a mezi základní a mateřskou školou. Zároveň se počítá s instalací ukazatele okamžité rychlosti (tzv. radaru) v ul. Na Benešově. Mezi další investice bude patřit výměna oken na vybraných nemovitostech ve vlastnictví města. Více informací o chystaných investicích bude zveřejněno v příštím čísle ZŠS.

Jan Janatka,
místostarosta

PŘÍJMY

Odd. par.	Název	Hodnota
	Daň z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti	4 800 000,00 Kč
	Daň z příjmu fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti	500 000,00 Kč
	Daň z příjmu fyzických osob z kapitálových výnosů	500 000,00 Kč
	Daň z příjmu právnických osob	4 000 000,00 Kč
	Daň z příjmu právnických osob za obec	2 000 000,00 Kč
	Daň z přidané hodnoty	10 000 000,00 Kč
	Poplatek za komunální odpad	1 400 000,00 Kč
	Poplatek ze psů	85 000,00 Kč
	Poplatek za lázeňský a rekreační pobyt	30 000,00 Kč
	Poplatek za užívání veřejného prostranství	30 000,00 Kč
	Odvod z loterií	100 000,00 Kč
	Odvod v výherních hracích přístrojích	150 000,00 Kč
	Správní poplatky	304 500,00 Kč
	Daň z nemovitosti	2 000 000,00 Kč
	Třída 1 celkem	25 899 500,00 Kč
	Neinvestiční transfery ze SR (příspěvek na výkon státní správy)	2 092 500,00 Kč
	Neinvestiční transfery od obcí	135 000,00 Kč
	Třída 4 celkem	2 227 500,00 Kč
	Splátky půjček Fondu rozvoje bydlení	124 000,00 Kč
1036	Správa v lesním hospodářství	400 000,00 Kč
2310	Pitná voda	36 000,00 Kč
2321	Kanalizace	2 660 000,00 Kč
3319	Ostatní záležitosti kultury	50 000,00 Kč
3321	Zámek Humprecht	1 300 000,00 Kč
3511	Zdravotní středisko	615 000,00 Kč
3611	Podpora individuální bytové výstavby	10 000,00 Kč
3612	Bytové hospodářství	1 900 000,00 Kč
3613	Nebytové hospodářství	1 000 000,00 Kč
3632	Pohřebnictví	90 000,00 Kč
3633	Plynofikace	300 000,00 Kč

3639	Komunální služby	191 000,00 Kč
3725	Využívání a zneškodňování komunálních odpadů	210 000,00 Kč
4351	Dům s pečovatelskou službou	1 800 000,00 Kč
6171	Činnost místní správy	75 000,00 Kč
6310	Příjmy z úroků	35 000,00 Kč
	Třída 2 celkem	10 796 000,00 Kč
3639	Prodej pozemků	140 000,00 Kč
	Třída 3 celkem	140 000,00 Kč
	Příjmy celkem	39 063 000,00 Kč

VÝDAJE

Odd. par.	Název	Hodnota
1036	Správa v lesním hospodářství	350 000,00 Kč
2143	Cestovní ruch	30 000,00 Kč
221x	Silnice, chodníky, odstavné plochy	951 000,00 Kč
23xx	Vodní hospodářství	733 000,00 Kč
3111	Příspěvek příspěvkovým organizacím - Mateřská škola	850 000,00 Kč
3113	- Základní škola	3 000 000,00 Kč
3141	- Školní jídelna	650 000,00 Kč
3392	- Městské kulturní středisko	2 100 000,00 Kč
3319	Ostatní záležitosti kultury	38 000,00 Kč
3321	Zámek Humprecht	2 283 000,00 Kč
3322	Opravy památkových objektů	1 600 000,00 Kč
3399	Ostatní kultura - jubilea, jarmark	68 000,00 Kč
3412	Koupaliště	20 000,00 Kč
3421	Dětské hřiště	20 000,00 Kč
3419	Příspěvky spolkům - tělovýchova	330 000,00 Kč
3429	Příspěvky spolkům - ostatní zájmová činnost	70 000,00 Kč
3511	Zdravotní středisko	995 000,00 Kč
3611	Půjčky FRB	300 000,00 Kč
3612	Bytové hospodářství	695 000,00 Kč
3613	Nebytové hospodářství	590 000,00 Kč
3631	Veřejné osvětlení	750 000,00 Kč
3632	Provoz hřbitova	223 000,00 Kč
3639	Technické středisko	2 431 000,00 Kč
3722	Sběr a svoz komunálních odpadů	1 832 000,00 Kč
3725	Sběrný dvůr	511 000,00 Kč
3745	Údržba veřejné zeleně	236 000,00 Kč
4350	Příspěvek Domu pokojného stáří Libošovice	60 000,00 Kč
4351	Dům s pečovatelskou službou	1 146 000,00 Kč
4351	Příspěvek na terénní sociální služby	60 000,00 Kč
5212	Ochrana obyvatelstva	10 000,00 Kč
5512	Požární ochrana	130 000,00 Kč
6112	Zastupitelstvo	2 010 000,00 Kč
6171	Vnitřní správa včetně provozu budovy MěÚ	5 430 000,00 Kč
6171	Příspěvky OPS, NO, DSO, OS	65 000,00 Kč
6310	Poplatky	35 000,00 Kč
6320	Pojištění majetku	110 000,00 Kč

6399	Ostatní finanční operace - daně	2 735 000,00 Kč
6402	Vratky dotací	36 000,00 Kč
	Třída 5 celkem	33 483 000,00 Kč
2212	Silnice (radar)	50 000,00 Kč
2219	Výstavba chodníků	2 200 000,00 Kč
3111	Rekonstrukce budovy mateřské školy	4 500 000,00 Kč
3412	Koupaliště	150 000,00 Kč
3639	Nákup pozemků	10 000,00 Kč
	Třída 6 celkem	6 910 000,00 Kč
	Výdaje celkem	40 393 000,00 Kč

FINANCOVÁNÍ

	Splátka úvěru - rekonstrukce komunikace Zahradní - Bezručova	1 000 000,00 Kč
	Splátka úvěru a půjčky - výstavba kanalizace a ČOV	1 950 000,00 Kč
	Splátka úvěru - výstavba DPS	768 000,00 Kč
	Splátka úvěru - nákup ISEKI	352 000,00 Kč
	Třída 8 - splátky úvěrů celkem	4 070 000,00 Kč

REKAPITULACE

Příjmy	39 063 000,00 Kč
Výdaje	40 393 000,00 Kč
Rozdíl mezi příjmy a výdaji	-1 330 000,00 Kč
Splátky úvěrů	-4 070 000,00 Kč
Rozdíl k dofinancování	5 400 000,00 Kč

SR – státní rozpočet

OPS – obecně prospěšná společnost

NO – nezisková organizace

DSO – dobrovolný svazek obcí

OS – občanské sdružení

ČOV – čistírna odpadních vod

FRB – fond rozvoje bydlení

DPS – dům s pečovatelskou službou

ISEKI – značka traktorů

NOVÁ SEMTINSKÁ LÍPA

Rok 1983 byl vyhlášen Rokem českého divadla. Náročná oprava Národního divadla v Praze spěla k svému závěru. V sobotu 19. listopadu bylo slavnostně znovu otevřeno. V mlhavém a podzimně sychravém odpoledni se tento den sešlo na návrší s hrdě se tyčící Semtinskou lípou malé shromáždění dětí a dospělých. Na podnět manželů Košelkových zaštiťeným Českým svazem ochránců přírody ZO Sobotka a Osvětovou besedou v Sobotce byla vysazena nová Semtinská lípa. Promluvil zde Josef Vejnárek, Petr Pfeifer a Karel Samšiňák, byly tu

děti z přírodovědeckého kroužku souborecké školy i z Recitačního studia Šrámkova domu. V té době koruna staré lípy, stažená železnými pásy a těžce zkoušená silnými větry, pomalu ztrácela na svém impozantním vzhledu. V prvním čísle ZŠS v následujícím roce 1984 byl o listopadové slavnosti uveřejněn článek z pera RNDr. Karla Samšiňáka. Tato první nová Semtinská lípa se však neujala a v roce 1987, jak píše paní Anna Vaňková v kronice obce Podkosti, byla nahrazena jinou. Nová Semtinská lipka se skromně a nenápadně krčila vedle své slavné letité

společnice. Po jejím odchodu 27. května 2000 se doslova nadechla, srovnala lehce zakřivený kmen a jako nabíranou sukni rozložila široce větve.

Když jsme v sobotu 26. května 2012 přijížděli k ohořelému torzu Semtinské lípy, abychom na film a fotografie zachytili poslední zbytky mizející slávy stromové katedrály, v uších nám zněla známá lidová písnička Hořela lípa, hořela, pod ní panenka seděla... V ten smutný den jsem si plně uvědomila moudrou předvídavost organizátorů slavnosti, která se před třiceti lety konala.

Škoda, že se zatím nepodařilo realizovat smělé plány na revitalizaci magického místa. Věřme, že i k tomu jednou dojde. Projekt je připravený. Bude příjemné pro domácí i návštěvníky Českého ráje, budou-li moci v klidu a přiměřeném pohodlí posedět na lavičce a pokochat se krásami, které rozhled od Semtinské lípy do všech stran nabízí.

Alena Pospíšilová

Letos 19. listopadu oslavila nová Semtinská lípa třicetiny. Jak se na takovou mladici sluší, vyrůstá z dětských střívků do krásy. Její souměrná, rozložitá koruna s větvemi až k zemi je dobře vidět z ochozu zámku Humprecht, zvláště teď, když byly vykáceny přerostlé stromy. Škoda, že výhledy na ostatní strany nejsou takové. Když víte, kam přesně zamířit svůj pohled, tak ji spatříte i z Trosek. Vyrůstá nám nová dominanta kraje. Kdo by to řekl, že z útlého stromčku, který na počest nově otevřeného Národního divadla v Praze slavnostně zasadili zá-

Alena Pospíšilová a Martin Košelka při sázení nové Semtinské lípy, foto: rodina Košelkových.

stupci CHKO a členové přírodovědeckého kroužku při ZŠ Sobotka, vyroste tak krásný strom. Možná to bude tím, že ho na svět přivítaly děti z Recitačního studia Šrámkova domu a také lidé z okolí.

Je zvykem přát k narozeninám. Tak milá lípo, hodně zdraví, málo větrů, žádné hromy a blesky, přiměřeně dešťů, zdravé povětrí a mnoho let do života. Věk se stále prodlužuje, tak

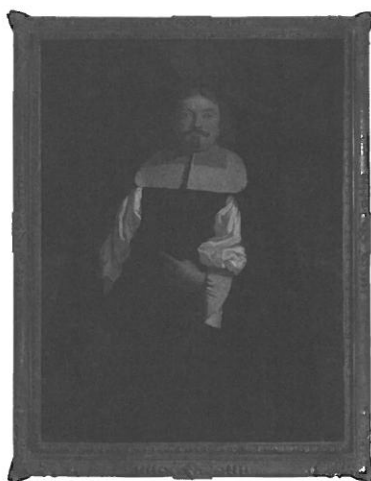
ať přežiješ slavnou předchůdkyni. Naše pra...vnoučata na tebe budou s láskou vzpomínat a vyhlížet tě při návratu k domovu. Přesně tak, jak my jsme říkali: „Za chvíli jsme doma, už vidíme Semtinskou lípu“.

*Marie Šimůnková,
Vesec u Sobotky*

ŠKRÉTŮV PORTRÉT HUMPRECHTA ČERNÍNA Z CHUDENIC

Portrét Humprechta Jana hraběte Černína z Chudenic od Karla Škréty náleží k nejslavnějším podobiznám českého baroka. Na podzim roku 2013 se obraz podařilo zakoupit od jeho majitele Jiřího Lobkowicze do Národní galerie v Praze. Po nezbytném restaurování, spojeném s technologickým průzkumem, se dílo stane součástí stálé expozice barokního umění ve Schwarzenberském paláci v Praze na Hradčanech. Bude tak viset jen několik set metrů od někdejšího Rožmberského domu, kde je k roku 1668 poprvé doloženo jakožto součást proslulé černínské obrazárny.

Sugestivní portrét se v minulosti nejednou stal východiskem k interpretaci nejednoznačné a mnoho-
vrstevnaté osobnosti portrétovaného.

Portrét Humprechta Černína z Chudenic od Karla Škréty

Černínův životopisec Zdeněk Kalista srovnával tento obraz s podobami jiných českých aristokratů pobělohorské doby. Konstatoval, že přes všechnu důstojnost postrádají Humprechtovy rysy „zřetelnějších znaků nějakého rozlehlého ducha státnického“. Postrádal zde suverénní a sebevědomou ironii patrnou v úsměvu kdysi všemocného císařského ministra Václava Eusebia z Lobkovic, nenalézal tu ani tvrdost a neústupnost diplomata Františka Oldřicha Kinského a do třetice mu na Škrétově plátně chyběla také imponující jistota pohledu, kterou se vyznačoval výraz velkého lodivoda habsburské zahraniční politiky Jana Václava Vratislava z Mitrovic. „Je to spíš měkká tvář,“ uzavírá Kalista, „za níž tušíte uvážlivou moudrost dobrého hospodáře“.

Portrét nepochopíme, pakliže neznáme alespoň v obrysech osudy portrétovaného. Humprecht Jan říšský hrabě Černín z Chudenic (1628–1682) byl potomkem chudší větve starobylého českého rodu. Jeho duchovní obzory rozšířily dvě kavalírské cesty do západní Evropy a především do Itálie, k níž kulturně přilnul na celý život. Dědictví po prastrýci Heřmanu Černínovi přineslo Humprechtovi spolu s hraběcím titulem i obrovský majetek, který z něj přes noc učinil jednoho z nejbohatších aristokratů v celých Čechách. Dvorskou kariéru mu otevřela čestná služba u dvora arcivévody Leopolda Ignáce, mladšího bratra římského krále Ferdinanda IV. Ferdinand, předurčený následník trůnu, zemřel v roce 1653, ještě před smrtí svého otce, a břímě i důstojnost vlády tím přešla na Leopolda, určeného původně spíše pro duchovní dráhu. Nový císař Leopold I. nezapomněl na své přátele z mládí. Humprecht Černín, k němuž nový panovník pociťoval opravdové a neformální přátelství, byl již od druhé poloviny padesátých let pověřován prestižními diplomatickými úkoly. Tato diplomatická kariéra vyvrcholila v letech 1660–1663, kdy mladý hrabě působil jako císařský ambasador v Benátkách. Šlo o poslání politicky možná druhořadé, avšak z kulturního hlediska mimořádně významné.

Humprechtovu další politickou kariéru zbrzdily intriky a ostré konkurenční prostředí u vídeňského dvora. Přestože císař na přítele z dětství nezanevřel, nepropůjčil mu zprvu žádný z vysokých dvorských úřadů a také na prestižní řád Zlatého rouna si hrabě musel dlouho počkat. Černín proto stále častěji opouštěl dvorskou společnost a uchýlil se na své české statky. Nejvíce energie věnoval uměleckému sběratelství a budování

okázalých staveb, k nimž si nechal dávat plány od italských architektů. Největší z nich, obrovský rodový palác na Hradčanech, byl dokončen až dlouho po Humprechtově smrti. Do paměti současníků i potomků se tak Černín zapsal jako kultivovaný mecenáš a podporovatel barokní kultury italské orientace.

Karel Škréta, který rovněž miloval Itálii a její umění, maloval tohoto aristokrata v mladém věku; muž na jeho obraze teprve nedávno překročil třicetku. Malíř podtrhl Humprechtův odstup od diváka a obestřel jej nimbem výlučnosti i jisté odtážitosti, promlouvající ze sugestivně upřeného pohledu chladně modrých očí. Přesto cítíme, že pod maskou dokonalého dvořana se skrývá člověk unavený, zranitelný a snad i předčasně rozčarovaný nepřízní okolí. Malíř a jeho model si zřejmě porozuměli; víme alespoň, že během své ambasády Černín shromáždil řadu Škrétových benátských obrazů, které pak přivezl zpět do Prahy. Reprezentativní podobiznu hraběte namaloval slavný malíř nepochybně až po jeho návratu z benátské mise. Ve Škrétových podobiznách z této doby vítězí nad italskou efektivností noblesa a elegance vlastní nizozemskému malířství. Právě u Humprechta Jana Černína, ale i v dalších obrazárnách českých aristokratů, stejně jako v císařské sbírce na Pražském hradě, se mohl umělec setkat s obřadnými, virtuózně malovanými portréty vandýkovské orientace, ale i s věcnými a střízlivými, do nitra modelu ponořenými obrazy holandských malířů. Jejich znalost se zajímavým způsobem promítla do portrétu hraběte Humprechta a do dalších maleb, na nichž Karel Škréta zachytil významné osobnosti barokních Čech, například Hartvíka Nostice či Bernarda Ignáce z Marti-

nic. Obraz se již od svého vzniku těšil velké pozornosti a zakrátko se stal přímo ikonou českého aristokratického portrétu 17. století. Nejpozději od roku 1668 viselo Škrétovo dílo v rámci Humprechtovy obrazárny v Rožmberském domě na Hradčanech, později pak ve Velké galerii Černínského paláce. Když se Marie Josefa Ludmila Černínová provdala v roce 1753 za Augusta Antonína Josefa z Lobkovic, přinesla svému muži věnem vedle mělnického panství též portrét svého slavného předka. V držení mělnické (hořínské) větve lobkovického rodu zůstal Škrétův obraz déle než 250 let. Během 19. století visela podobizna po dlouhá desetiletí jako zápůjčka v Obrazárně Společnosti vlasteneckých přátel umění, historické a právní předchůdkyně Národní galerie v Praze. Zde patřila k nejproslulejším a nejstudovanějším dílům; kopírovali ji žáci pražské Akademie (mj. Dominik Kotula a Václav Mánes) a ve vlastní tvorbě na ni navázali i malíři významu Josefa Mánesa či Karla Purkyně.

O popularitě slavného Škrétova obrazu podávají svědectví jeho dochované i v pramenech doložené kopie, stejně jako dobové grafické reprodukce. Z historických černínských sbírek pochází kopie portrétu chovaná dnes na zámku v Jindřichově Hradci. Méně zdařilá je kopie v Hoříně, namalovaná zřejmě počátkem 18. století. Další dnes známé kopie vznikly až v 19. století, mezi nimi i ta od Františka Prchlíka, která dnes visí na Humprechtu u Sobotky. Na zámečku, který hrabě vystavěl a jemuž také dal své jméno.

Vít Vlnas,
zastupující ředitel
Národní galerie Praha

SVATOMARTINSKÉ SETKÁNÍ SE SVĚTÝLKY

Tato akce se konala v Malechovicích již po sedmé. V sobotu 16. listopadu se v tradiční čas v 17 hodin sešlo u informační cedula u železniční zastávky na padesát lidí, dětí a dospě-

lých. V poměru ke čtrnácti trvale hlášeným obyvatelům je to číslo přívětivé a radostné. Rádi jsme se uvítali s pravidelnými světélkonosiči i s návštěvníky docela novými. Přijeli nejen z

Prahy, Jablonce n/Nis., Hradce Králové a Jičína, potěšila nás účast Roveňáků, Nepřívěčáků a také Libošováků.

Po přečtení svatomartinské legendy se světélkující průvod vydal

k prvnímu zastavení u sochy patrona obce sv. Jana Nepomuckého. Ozdoben hořícími svíčkami vítal příznivce Malechovic svým tajuplným úsměvem. Společně jsme zapěli „Já jsem muzikant...“ a pomalu stoupali na vrchol travnatého Novákova kopce. Lavička pokrytá malechovickou vlajkou, známé místo setkávání, byla nejen osvětlena svíčkami, ale štědře nabízela drobné

pohoštění příchozím. Dáša Kozderková rozdávala navařený čaj a grog, dospělí se vzájemně hostili zahřívacími tekutinami z vlastních zásob. Zvučná fanfára, kterou zatroubil jazzmen František Kozderka, dodala sešlosti slavnostní ráz. Opět se zpívalo, osvětlené Trosky vystupovaly ze tmy, bylo příjemné podzimní počasí. Dobrou náladu všech zúčastněných nepokazil ani fakt, že

svatý Martin ani tentokrát na bílém koni nepřijel.

Na závěr jsme si všichni s chutí zazpívali naši českou hymnu, abychom si společně připomněli, že následující den v neděli 17. listopadu slavíme státní svátek.

MAPOS

LIBOŠOVICKÝ KULTURNÍ PODZIM 2013

Tradiční podzimní cyklus pořadů byl zahájen v Týdnu knihoven ve čtvrtek 3. října. Pozvání do knihovny ochotně přijala sobotecká obvodní lékařka MUDr. Andrea Fraňková. Na třicet zájemců, především z řad jejích pacientek, pozorně sledovalo promyšleně koncipované vyprávění zaměřené především na předcházení nemocem. Dobře připravená prezentace umožnila paní doktorce rychlé a přehledné seznámení posluchačů s nejzávažnějšími a nejčastějšími chorobami, které dnešní populaci provázejí. Jejich prevence a zdravý životní styl byl hlavním smyslem uspořádání besedy. Děkujeme paní doktorce za čas, který právě a realizaci příjemného a přátelského večera věnovala. Těšíme se na příští podobné setkání.

Bezprostředně poté, v sobotu 5. října se odpoledne od 16 hodin konala vernisáž výstavy restaurátora, všestranného a skromného umělce Pavla Rybky. V komorním prostředí knihovny se sešla skupina zájemců o výtvarné umění. Ocenili rozmanitost stylů i motivů vystavujícího výtvarníka. Jeho život a dílo představila ředitelka knihovny z Čelákovic Soňa Husáriková, kde Pavel Rybka žije. O dlouholeté spolupráci a přátelství pohovořil ve svém milém vystoupení akademický malíř a grafik Václav Ševčík. Mimo jiné připomněl, že jím darovaná soška Panny Marie prošla před odevzdáním kostelu v Nepřívěci (1. 7. 2013) odbornou péčí Pavla Rybky. O hudební osvěžení vernisáže se postarala zpěvačka Veronika Vildmanová a houslistka Jaroslava Petrášková. Děkujeme

všem účinkujícím a hostům za příjemně strávený říjnový podvečer. Těší nás, že podzimní výstavka v Galerii Na násvi měla, stejně jako výstavy předcházející, příznivou odezvu mezi čtenáři i dalšími návštěvníky.

Dobrym důvodem zavzpomínat na lidi a události dávno minulé byl nejen letošní srpnový 2. sjezd rodáků a přátel Libošovicka, ale i vzpomínkové setkání v sobotu 12. října. Libošovický rodák, nositel kulturního, společenského a sportovního života poloviny minulého století, pan Jiří Zejbrlík přijel v doprovodu svých dcer na přátelské setkání a besedu. Ve svém příjemném vyprávění připomněl přítomným čtyřiceti posluchačům léta kulturního rozkvětu naší obce. Ochotnické divadlo, kino, knihovna, volejbal, házená, turistický kroužek, taneční zábavy – to vše fungovalo na jedničku. Vzpomínky na rázovité postavy a humorné historky s nimi nechyběly v poutavém vyprávění pana Zejbrlíka. Zajímavými detaily doplnil jeho pamětnické vyprávění např. Jiří Macoun. O hudební předěly s oblíbenými melodiemi z let šedesátých se postaral jazzmen František Fredy Kozderka Malechovický. Nechybělo ani promítání historických fotografií. Děkujeme všem, kteří k úspěšnému průběhu hezkého podzimního podvečera přispěli. V příštím roce se chystáme v těchto pamětnických setkáních pokračovat.

Slavnostní odpoledne a podvečer jsme prožili v předvečer státního svátku v sobotu 26. října. U příležitosti 95. výročí vzniku Československé republiky byla uspořádána pietní

slavnost u pomníků padlých v Nepřívěci a na Rytířově Lhotě a u symbolického hrobu vojína Josefa Šimka v Libošovicích u kostela sv. Prokopa. V slavnostním projevu, který historik Karol Bílek přednesl, mimo jiné řekl:

„...Oslavy a vzpomínkové akce se v minulosti konaly každý rok všude – od malých vesnických škol až po celostátní akce. Řečnilo se, zapalovaly se vatry, sázely lípy svobody. To trvalo do roku 1939, kdy se oslavami protestovalo proti okupaci. Od roku 1945 se opět slavilo, ale místo vzniku republiky se začal stále více tlačit do popředí tzv. Den znárodnění. A postupně se přestával 28. říjen slavit vůbec.“

Bylo tomu tak i u nás. Ovšem na venkově se tyto oslavy od počátku nedílně spojovaly s připomínkou jiné významné události, která vzniku republiky předcházela: se vzpomínkou na 1. světovou válku, jejíhož počátku budeme vzpomínat v příštím roce: bude tomu již sto let ode dne, kdy vypukla. Za císaře pána a jeho rodinu bojovaly statisíce vojáků všech národností rakousko-uherské říše. I od nás narukovaly z každé vesnice postupně desítky mladých a pak i starších mužů a hodně se jich nevrátilo: císařských vojáků i legionářů. Proto se zastavujeme symbolicky i u hrobu jednoho z nich, Josefa Šimka z Libošovic. Osud těch, kteří se nevrátili, připomínají pomníky padlých s dlouhými seznamy jmen. Je tomu tak i v Nepřívěci, kde již roku 1921 nechala obec nepřívěcko-vesecká postavit pomník od markvartického rodáka, sochaře Alexandra Zelinky, a na Rytířově Lhotě,

kde odhalovali téhož roku pomník od soboteckého sochaře Václava Hlavatého.

Je záslužné na tyto události pamatovat a připomínat si je. Je krásné vyslechnout přitom naši českou i slovenskou hymnu. Neboť stále platí: Historia magistra vitae – Historie je učitelkou života“.

V průběhu slunečného odpoledne jsme položením květin a minutou ticha na všech třech místech uctili památku obětí Velké války. Mile překvapila hojná účast místních občanů. Čestná stráž v dobových uniformách a závěrečná slavnostní salva členů vojenské historické jednotky ze Železnice, zastoupené Rudolfem Koldovským a Miroslavem Malachem, umocnila dojem z pietní slavnosti.

V podvečer program pokračoval v hotelu Český ráj v Libošovicích. Ve zcela zaplněném sále přivítal místostarosta obce Michal Taneček vzácné hosty. Pozvání na besedu přijal vojenský historik plk. PhDr. Eduard Stehlík, historik a archivář Karol Bílek a herec a recitátor Josef Kettner. *Kde domov můj i Nad Tatrou sa blýska*, obě hymny, českou i slovenskou, si společně se Smíšeným pěveckým sborem Bendl a Stojmír zazpívali účastníci slavnostního setkání hned v úvodu. Příčiny, stručný průběh i důsledky války byly předmětem projevu známého historika Eduarda Stehlíka. Regionálními podrobnostmi zasvěceně doplnil vystoupení „náš“ historik Karol Bílek. Dojemně působily na posluchače písně v podání přítomného smíšeného sboru i recitace básní. Při Josefem Kettnerem profesionálně přednesené

básni Fráni Šrámka **Raport** až mrazilo. Druhá báseň Rudyarda Kiplinga **Když** byla věnována památce amatérského historika, autora záslužné publikace Legionáři ze Sobotecka, pana Františka Stašky. Vážíme si účasti jeho rodiny i poděkování, které syn Jiří na adresu organizátorů vyjádřil.

„V pondělí 11. 11. v 11 hodin 2013 uplynulo 95 let, kdy byl ve Francii podepsán dokument o příměří na všech frontách I. světové války. Připomenutí historických událostí spojených se 100. výročí vypuknutí této kruté války připravujeme i na příští rok. Vždyť TAKÉ NÁŠ DĚDEČEK MUSEL PŘED STO LETY DO VÁLKY.“

V sobotu 9. listopadu, v podvečer hezkého podzimního dne, vyprávěl Luboš Hašlar z Bechova krásnou češtinou, zasvěceně a s noblesou sobě vlastní, o své zálibě a velkém koníčku: Divokém Západě. Přiznivci romantiky, dobrodružné četby a westernů zaplnili sál hotelu Český ráj a s potěšením naslouchali zvukům tónů kytar, banja, houslí a příjemnému zpěvu. Šerif SOUN Pepa Nejman představil skupinu kamarádů muzikantů Nudleboys, kteří se řadu let pravidelně scházejí na Rovni v hospodě na Šanghaji, aby si společně zahráli a zazpívali známé trampské písně. Stylově doprovodili zajímavou besedu „Muže se srdcem kovboje“ o historii osídlování amerického území, poutavé vyprávění o válce Severu a Jihu, o podílu Čechů, kteří se díky vzdělání, umění číst, psát a počítat, dobře uplatnili a prosadili, o nechvalně známých osobnostech zabíjáků apod. Velkým koníčkem mladého učitele českého jazyka a dějepisu Luboše Hašlara

jsou zbraně. Na besedu s sebou přivezl krásné pušky i revolvery. Především přítomné muže představení jednotlivých zbraní velice zaujalo – viz FOTODOKUMENTACE na webových stránkách www.knihovnalibosovice.webk.cz.

Příležitostí k setkání dětí i dospělých jsou v Libošovicích např. tvůrčí dílny, které se čas od času konají v knihovně, ale i tradiční turnaj v karetě hře Prší. V sobotu 30. listopadu ho také letos ve spolupráci s penzionem DONI připravil kulturní nadšenec Míra Vaněk. Zakladatel a správce webových stránek www.libosovice.cz se na nich snaží propagovat nejen svoji domovskou obec, ale celý široký region.

Dalším organizátorem kulturního života v Libošovicích je pan hostinský Jiří Pošepný, velký příznivec divadla, sám herec a režisér, k tomu dobrý zpěvák. Do hotelu Český ráj, na prkna, která znamenají svět, pozval v průběhu podzimu ochotníky z Vysokého nad Jizerou a z Hrádku nad Nisou. Těšíme se na divadelní představení, které na závěr roku s několika libošovickými nadšenci připravuje. Máme radost z obnovení dlouholeté tradice ochotnického divadla a přejeme všem odvážným hercům „Zlomte vaz“! Vám, vážené čtenářky a čtenáři Zpravodaje, přejeme radostné adventní dny, krásné Vánoce a jen všechno dobré v roce 2014. Přijďte pobejt do Libošovic!

*Srdečně Vás zvou
libošovické knihovnice*

Eva Pantlíková a Alena Pospíšilová

ELEKTRIFIKACE OBCE VESEC

Když se pozorně rozhlédnete po Vesce, nevidíte žádné elektrické vedení. Není to proto, že se u nás zastavil čas, ale z toho důvodu, že elektrické vedení vadilo při natáčení historických filmů. V roce 1983 – tedy před 30 léty – byl položen elektrický kabel do země.

Jak to bylo se zaváděním elektřiny ve vsi, vám přiblížíme zápi-

sem v kronice. Společně s tehdejšími kronikářem panem Josefem Tanečkem zavzpomínáme, jak to vlastně tenkrát všechno probíhalo.

„Dne 9. února 1928 byla v hostinci ve Vesce uspořádána přednáška panem učitelem Bryxím z Libošovic o elektrifikaci obce. Po přednášce usneseno bylo založit „Družstvo pro rozvod elektrické energie ve Vesce“

a toho večera jsme podepsali závazné přihlášky k tomuto družstvu se zápisným 50 Kč pro každého člena a 5 Kč členský příspěvek. Také byly požádány Družstevní podniky v Dražicích o definitivní rozpočet. Z tohoto rozpočtu vysvitlo, že nás bude polovic transformátoru a sekundární síť mimo přípojek stát 48 000 Kč. Družstvo bylo ustaveno kolem 20. března. Na

uhrazení těchto 48 000 Kč bylo počítáno 25 000 Kč od obce. 380 podílů po 42 Kč = 15 960 Kč a ostatní si družstvo vypůjčí, kterýžto dluh se zaplatí subvencí, o kterou Družstvo stát náš požádalo.“

Dne 2. dubna se začal stavět transformátor na mém pozemku mezi Vescí a Nepřívěcí, kterýžto pozemek jsem Družstvu přenechal i se škodou okolo budovy způsobenou za 234 Kč. Stavbu prováděl stavitel Pokorný z Mnichova Hradiště. 10. dubna začaly Družstevní podniky dražické stavěti sekundární síť po obci a dne 5. května byla síť téměř hotova i s přípojkami.

„Dne 19. května ve 4 hodiny a 9 minut odpoledne připojovaly Dražické podniky naši obec na elektrickou síť. Transformátor pro naši obec zapínal pan starosta Jaroslav Brixí, pro Nepřívěc pan Josef Taneček, rolník z Nepřívěce. Po zapnutí proudu byla pořádána večeře a večer pokračoval přátelským večírkem. Všichni montéři z Dražic, kteří zde na síti pracovali s panem vedoucím montérem Řehákem, Loškem a Štechem, se večírku zúčastnili. Dále se zúčastnil majitel koncese instalatérské pan inženýr Macoun a jeho zástupce pan Čeněk Pekař a jejich montéři, kteří zde domácí instalaci prováděli, pan Jančík a Požívil.“

Družstvo nechalo na slavnost tuto zabíti prasátka a dalo půl hektolitr plzeňského piva. Když se vypilo plzeňské, byl vyčepován ještě hektolitr kosteckého. K slavnosti té byli též pozváni všichni sousedé, kteří se téměř všichni zúčastnili a bez rozdílu byli všichni pohoštění jak pečinkou, tak pivem. K úhradě této slavnosti každý člen Družstva dal 2 Kč na podíl. Naše domácí kapela nám přitom hrála a vše se velice rozveselilo a při ranním svítání jsme konečně tento slavnostní večírek ukončili.“

Marie Šimůnková,
kronikářka obce Vesec

VÁNOČNÍ VZPOMÍNKY

Čas plyne jako voda a opět tu máme kouzelný čas vánoční. Děti vymýšlejí vánoční přání a těší se, co najdou pod stromečkem, pro dospělé přichází čas zamýšlení a vzpomínek. Na svoje dětství, na to, jak to bývalo dříve. Vánoční čas má své kouzlo v každé době, nezávisle na vnějších okolnostech. Nejvíce ho prožívají děti a právě ty dětské vzpomínky nám zůstávají po celý život. S postupem věku se nám zdají být třeba i naivní, ale přesto rádi vzpomínáme. Zalistrovala jsem v jedné z veseckých kronik a našla vzpomínky na vánoční čas, jak je zaznamenal pan Josef Macoun. Narodil se roku 1897 a byl jedináček, což bylo velice neobvyklé. V rodinách bývalo o mnoho více dětí, než je tomu dnes. Přesto byl vychováván na naše měřítko velice přísně, o nějakém rozmazování vůbec nemohla být řeč. V dospělém věku na dětská léta vzpomínal s láskou a rád, ale už poslouchajte, jak se slavily Vánoce před více než sto lety.

„Rád se vracím ve vzpomínkách do svých mladých let a do dětství. Nejraději vzpomínám na měsíc prosinec, který nám přinášel tolik radosti a toužebného očekávání. Jako děti na prstech jsme počítali, kdy již k nám přijde Barborka. Mně maminka říkala, že k nám nepřijde, že jsem neposlušný, na všechno, co mi řekne, odmlouvám a že takové děti nemá ráda. Nadešel toužebně očekávaný den, v předvečer jsem si sehnal hodně dlouhou punčo-

chu, napsal psaníčko, co si všechno přeju a pověsil ji na okno. Ráno po nepěkných snech vyskočím z postele a rovnou k oknu, ale jaké bylo moje překvapení. Z punčochy na mě koukala metla a punčocha byla naplněna uhlím. Maminka mě pozorovala a pravila: „Tak nadílí neposlušným dětem.“ Zarazilo mě to a pomyslí jsem si, že až přijde Mikuláš, snad to dopadne lépe.

Nadešel toužebně očekávaný den, večer vybíhal jsem na zahrobec a již slyším cinkot zvonků a štěkot psů ve vsi. Maminka mě volá honem do světnice a až přijde Mikuláš, kleknout na kolena a modlit se. Sotva to dořekla, otevřely se dveře a vešel Mikuláš s bílým vousem doprovázený andělem a čertem s metlou. Tak jsem se zalekl, že jsem se zapomněl modlit. Mikuláš mně něco povídal o nehodných dětech, čert šramotil řetězem, metlou mě napráskal a odešel. Tu jsem si připadal jako nejnešťastnější dítě na světě a začal jsem plakat. Přistoupil ke mně tatínek s maminkou a důstojným hlasem mně dali napomenutí, abych byl hodný, poslouchal rodiče, nikdy neodmlouval, chodil do kostela, zdravil pocestné a pak že mě budou mít všichni rádi. Tato slova na mě tak mocně zapůsobila, že ještě dnes si na ně rád vzpomínám.

Dny se rychle střídaly a blížily se svátky vánoční. Všude plno práce, čistily se světnice, převlékaly peřiny, uklízelo se, aby na svátky bylo všude

čisto. Před Štědrým dnem se pekly vánočky, předtím cukroví. Pro každého člena rodiny se pekla jedna vánočka a, když se snědla, jedlo se ze společných, které vydržely až do Tří králů. Zabíjela se drůbež na božihodový oběd a připravovala ryba na štedrovečerní večeři. Já jsem neopomněl napsat Ježíškovi o stromeček a dárky. Na Štědrý den bylo ještě plno práce a já jsem mamince pomáhal. Slepícím se sypalo do řetězu zrní, aby nezanášely, prasatům se nalilo plnotučné mléko a kravám se naneslo to nejlepší seno. K obědu byla jen káva a vánočka. Pro mne to byl velice dlouhý den. Konečně přišel večer. Všichni jsme zasedli k prostřenému stolu uprostřed s rozsvícenou svíčkou a přáli si spokojené vánoční svátky, abychom se ve zdraví sešli a pak jsme si pochutnávali na všem, co maminka připravila. Nejdříve byla ryba, bramborový salát, spařené buchtičky se sirobem, jahelník, aby se nás držely peníze. Kočky a pes byli také u večeře. Abych nezapomněl, před večeří jsme vyšli ven a volali na zahradu: „Jabloně, hrušně, slívy a ořechy, pojdte s námi k večeři!“

Konečně nadešla pro mě toužebně očekávaná chvíle, venku zazvonil zvonek, otevřely se dveře a do světnice přišel bíle zahalený Ježíšek, přinesl stromeček a dárky, jak jsem mu napsal. Já klekl na kolena a neprestal se modlit, dokud neodešel. Maminka donesla na míše jablka, ořechy, každý si vzal

a rozkrojil jablko. Když mělo hvězdu, věštilo dlouhý život, když mělo kříž, blízkou smrt. Plný ořech znamenal rovněž zdraví, prázdný smrt. Také si každý rozsvítil svíčku, komu dohořela dřív, brzy zemřel. Svobodné dívky si házely přes hlavu střevíc, když jeho špička ke dveřím směřovala, tak se do roka vdala. Před půlnocí se dospělí chystali do kostela na půlnoční. My děti jsme chodily na Štěpána do kostela na „hrubou“ do Nepřívěce poděkovat Ježíškovi za stromeček a dárky a odpoledne koledovat po vsi. Tím končila naše radost z Vánoc.

Na svátek Třech králů 6. ledna se chudší děti ustrojily za Tři krále. Kašpar, Melichar a Baltazar koledovali dary pro Ježíška. Na dveře napsali kří-

dou K+M+B, vždy zaznamenali běžný rok.“

Takto byly Vánoce na začátku 20. století. Já svoje dětství a Vánoce prožívala o více než půl století později a byly také krásné. V době dětství pana Macouna jistě nebyl lehký život, schylovalo se k 1. světové válce, ale děti prožívaly své štěstí a trampoty v rodině. Zamyslete se v adventním čase nad Vánocemi a udělejte vše pro to, aby i Vaše děti po půl století vzpomínaly na své vánoční svátky jako na ty nejkrásnější, které prožily. Vánoce nejsou o penězích a darech, ale o času, který jeden druhému věnujeme a o společných chvílích, které spolu prožijeme. Zastavte se, vypněte počítač a projděte se s dětmi vánočně vy-

zdobeným městem nebo zasněženým lesem, napečte společně cukroví a nemusí to být 15 druhů. Děti vám budou rády pomáhat a jejich vánoční vzpomínky budou patřit právě těm společně prožitým chvílím a rodinné pospolitosti. Věřte, že i ony za další půl století rády svým vnoučatům budou vyprávět o svých dětských Vánocích a na vás je, aby měly těch krásných vzpomínek co nejvíce.

Co nejkrásnější vánoční svátky a klidnou dobu adventní Vám přeje

*Marie Šimůnková,
kronikářka obce Vesec*

KNIHOVNA

DO SOBOTECKÉ KNIHOVNIČKY

Hana Chocholoušková: Česká beseda v Liberci. Krajské sdružení rodáků a přátel Liberecka – 150 let činnosti pro český národ a Liberec. (Roman Karpaš Liberec 2013, 108 s.). Podtitul nejlépe vystihuje poslání této krásně napsané a vypravené knihy. Dcera soboteckého archiváře a historika Vladimíra Rudy, sama dlouholetá ředitelka Státního okresního archivu Liberec, sobotecká chalupářka se může pochlubit výborným dílem. Blahopřejeme!

Aleš Feters: Malý slovník regionálních autorů. Literární tradice našeho kraje. (Příloha časopisu U nás, Hradec Králové 2013, 48 s.). S předmluvou a v redakci Boženy Blažkové vychází souborně na 50 životopisných medailonků nejznámějších zemřelých autorů východních Čech. Pro přesnost dodejme, že dva zpracovala B. Blažková a že slovníček je doplněn stručným přehledem literárních tradic tohoto kraje, zpra-

covaným oběma spoluautory. Většinu hesel publikoval autor ve zmíněném knihovnickém časopise od roku 2004. Z našeho okolí jsou zastoupeni Marie a Václav Hejnovi, Václav Šolc a Fráňa Šrámek, ale můžeme si částečně přisvojit i Jana Knoba, Františka Křelínu, Marii Kubátovou, Karla V. Raise, Jaroslava Seiferta a další. Škoda, že nezbylo místo na Josefa Knapa. Knížka může sloužit i jako výborná pomůcka pro studenty.

Karol Bílek

PĚKNÉ POČTENÍ V PROSINCOVÉM OD JEŠTĚDA K TROSKÁM!

Tak jako vždy přináší OJKT mnoho pěkných článků a zase je zde možno uvést jen některé. V úvodu je nová „sobotecká“ báseň Josefa Jindry. Dvě tváře Václava Šolce a jeho článek ke 175. výročí narození Václava Šolce.

K Sobotce se též váže kritický, ale i pochvalný článek dr. Jana Samšíňáka Protimlavy a kultura na Šolcově statku s řadou pěkných fotografií. Nejdůležitější článek tohoto čísla má název Karel Vik (pravnučka mistra - dr.

Jeřábková) s fotografiemi Vikových dřevorytů. Po článku Mgr. Lenky Procházkové Zásadka je nutno uvést tradiční prezentaci: obec Hodkovice (ing. Zajíček) a obec Veselá (ing. Šverma a Mgr. Lochman), oba po redakční

úpravě Mgr. Dumkové. Ing. Josef Jindra napsal recenzi na zcela novou knihu Josefa Brože s názvem *Ty, Země*. Co předcházelo založení turnovské šperkárny - to je název článku ing. Košelji o jeho nálezu zajímavé petiční listiny. Sobotecké absolventy mnichovohradištského gymnázia asi potěší článek

dr. Mazánka k 60 letům od jeho založení. Další zajímavé čtení je článek Socha svatého Vojtěchy (Holas). Další dlouhá řada příspěvků rozšiřuje čtenářský obzor časopisu, jsou mezi nimi články jako *Vítání ptačího zpěvu* (I. Procházková) nebo *Jak jsem pěstoval poštovní holuby* (I. Drahoňovská)

a další. Časopis má nezvýšenou cenu a v prodeji je v trafice Janů nebo v knize pana Tomíčka. Zapůjčuje ho i sobotecká knihovna.

Josef Jindra

JIŘÍ KŘEŠŤAN: ZDENĚK NEJEDLÝ (POLITIK A VĚDEC V OSAMĚNÍ)

Monografii o 569 stranách vydalo nakladatelství Paseka a Národní archiv v Praze v roce 2012. V monografii nacházíme třikrát jméno Fráni Šrámka.

Podpis Fráni Šrámka čteme ve skupině kulturních pracovníků, která v roce 1912 oznámila, že končí spolupráci s *Novinou* a „se značnými oběmi hmotnými“ přenáší své snahy do časopisu *Česká kultura*. Zdůraznili věrnost pouze svému přesvědčení a nezávislost na všech stranách.

V roce 1924 Šrámek spolu s mnoha dalšími spisovateli podpořil myšlenku založení společnosti pro sblížení s Ruskem.

V době ohrožení fašismem najdeme pod výzvou **Věrní zůstaneme** z 15. 5. 1938 opět mezi podpisy spisovatelů jméno Fráni Šrámka.

V Sobotce žila sestra Zdeňka Nejedlyho Božena Jůvová (Karol Bílek: Po stopách Zdeňka Nejedlyho v našem kraji, Zpravodaj Šrámkovy Soboty, leden-únor 1978).

V kapitole *Před branou věčnosti – Všechno mě opouští* nacházíme vzpomínku čestné občanky Sobotky, spisovatelky Jarmily Glazarové na slova Zdeňka Nejedlyho: „Všechno mne opouští, všechno. Sluch, Zrak. Paměť. I paměť! – I lidi.“

Zdeněk Nejedly je čestným občanem města Sobotky, tento titul mu byl udělen 2. 7. 1945. Monografie se mi jeví jako částečná rehabilitace této velké rozporuplné osobnosti.

Marie Sekerová

ŠKOLNÍ STŘÍPKY

95. VÝROČÍ VZNIKU ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY

28. říjen 1918 se trvale vepsal do paměti našeho národa jako den vzniku samostatného Československa, den obnovy naší státnosti po bezmála 300 letech. Byl spontánně slaven jako největší státní svátek první republiky, jako symbol přání a snů jejích obyvatel.

Přes všechny historické mezníky i zvraty zůstal tímto symbolem dodnes, i když se výrazně oslabilo poselství našeho prvního československého prezidenta Tomáše Garrigue Masaryka. Vzdaluje se nám myšlenka spravedlivého státu založeného na

klidné a poctivé práci, na demokratické rovnosti všech obyvatel. Doufáme, že se k tomuto jednoduchému modelu zase přiblížíme a budeme moci být zase více hrdi na svou zemi. Nestane se to však žádným „kouzelným zázrakem“.

Každý musí začít sám u sebe, ve své rodině, v zaměstnání, ve svém bydlišti. Poctivá práce a dobré mezilidské vztahy založené na obyčejné lidské slušnosti jsou základem úspěchu. Pozitivní vzory – to je to, co naše děti dnes potřebují. Ukažme jim je. Vždyť i dnes mohou být Češi hrdi nejen na celou řa-

du významných osobností z oblasti vědy, techniky, umění, ale i na spoustu obyčejných, poctivých spoluobčanů.

Principy demokracie mají v naší zemi hluboké kořeny a určitě se jim podaří zmobilizovat své síly. Pojďme oslavit letošní 28. říjen v příštích dnech, týdnech a měsících poctivou prací, občanským chováním a prostým úsměvem. I „ten“ někdy dokáže „zázraky“!

Mgr. Jana Knapová

EXKURZE DO CUKROVARU DOBROVICE

Třída 9. A se dne 7. října 2013 vydala na exkurzi do cukrovaru v Dobrovicích. Už když jsme přijížděli autobusem k cukrovaru, viděli jsme, že je to opravdu velký komplex, který není možno přehlédnout. Dobrovický cukrovar se může pyšnit tím, že je to nejstarší činný cukrovar ve střední Evropě. Dorazili jsme do cukrovaru a hned se nás ujala paní průvodkyně. Naše prohlídka začala v budově

muzea, kde nám bylo vysvětleno, jak se vyráběl cukr v minulosti, jakými stroji se sklízela a zpracovávala cukrová řepa a jak se cukr posléze balil a rozvážel nejen po Česku, ale i do celého světa. Prošli jsme si celé muzeum, prohlédli fotografie týkající se výroby a vyrazili rovnou do samotného závodu. Co nás asi jako první zaujalo, byl velký komín, ze kterého stoupal bílý oblak. Jak nám

paní průvodkyně vysvětlila, nebyl to dým, ale pára, která při výrobě cukru vzniká. Ve venkovních prostorách jsme se museli hlavně kvůli bezpečnosti pohybovat po vyznačené cestě určené pro návštěvníky. Postupně nám vysvětlovala, jak fungují stroje, které jsme viděli, k čemu slouží budovy, na které jsme narazili, a popsala nám nezbytné chemické postupy v lihovaru, který je připojen k cukrovaru. Vysvětlila nám, že v dobrovickém cukrovaru z řepy vše zužitkují, nic se nevyhodí. Také nás upozornila na pár změn nebo novinek týkajících se cukrovaru.

Získávání cukru z cukrové řepy je velmi složitý proces, takže až si budete sladit třeba čaj nebo kávu, zkuste se zamyslet nad tím, jak dlouhou cestu musí řepa cukrovka ujet, než se dostane k vám do hrníčku.

Na závěr naší exkurze jsme šli projít po lesní cestě, kudy chodil Bedřich Smetana. Na snímku jsme u Smetanova pomníku v Jabkenicích.

Eliška Hegrová a Iveta Račková, 9. A

STAVÍME MODEL OLYMPIJSKÉHO AREÁLU

Po dokončení našeho prvního modelu nám paní učitelka Klosová navrhla, jestli nechceme v této práci pokračovat. Název letošního celoškolního projektu je "Olympijský rok". Napadlo nás tedy vytvořit model olympijského areálu. Protože by vytvoření současného olympijského areálu bylo velice náročné, rozhodli jsme se vytvořit "retro" model areálu olympiády ve Svatém Mořici z roku 1948.

Práce začaly hned 3. září, kdy jsme se pokoušeli areál navrhnut. Vytvořili jsme mnoho návrhů, ale nakonec jsme od plánování upustili. Poučili jsme se z minulého školního roku, kdy výsledný model vypadal nakonec úplně jinak než na plánu.

Nejprve jsme vytvořili rám z kovových profilů pod samotnou dřevotřískovou desku, abychom zamezili

prohýbání desky. Na ni byl nalepen 10 cm silný polystyren v několika vrstvách, což bude ve výsledku kopec s vlekem a sjezdovkou. Poté jsme se soustředili na jednotlivé stavby. Začalo se hlavní tribunou, hokejovým kluzištem a kostelem. Žádná z těchto budov není stále dokončená. V kopci vytváříme koryto bobové dráhy.

V současnosti pracujeme na budovách a na pokrytí celého kopce plastovými destičkami. O dalším vývoji stavby vás budeme informovat v příštím čísle časopisu.

Vít Černý a Jiří Resl, 9. A

LITERÁRNÍ TOULKY REGIONEM

Víte, kdo ze spisovatelů se narodil v Miletíně a kdo v Ostroměří nebo v Bělohradě? My už jsme to zjistili.

Ve čtvrtek 14. listopadu naše literární toučky regionem začaly v Památníku Karla Václava Raise v Lázních Bělohrad. Dozvěděli jsme se nejen o životě a dílech tohoto autora, ale také něco o samotném městě. Po prohlídce jsme se společně vyfotografovali v zámeckém parku. Naše cesta dále vedla do rodného města Karla Jaromíra Erbena, do Miletína. Posilnění „Miletínskými modlitbičkami“ – výborná místní cukrovinka – jsme se vydali do místního

středověkého sklepení, kde jsme mohli zhlédnout třicet metrů hlubokou studnu se šestimetrovým sloupcem vody. Poté jsme se přesunuli do rodného domku K. J. Erbena. Zde nám paní průvodkyně pověděla vše o samotném spisovateli, jeho rodičích a sourozencích. Prohlédli jsme si domek s dobovým nábytkem, který tu zůstal po Erbenových. Naše toučky dále pokračovaly do Ostroměří, kde jsme navštívili Muzeum Eduarda Štorcha a Karla Zemana. Všichni jste určitě viděli starší český film Cesta do pravěku. Jedna část výstavy se vztahuje právě k tomuto filmu. Při této

příležitosti jsme se také podívali do místního loutkového divadla, ve kterém jsme bohužel nezhlédli žádné představení – místní ochotníci hrají převážně o víkendech, někdy v týdnu pro mateřskou školu a pro prvňáčky. Pak už nás čekala jen cesta domů.

Myslím si, že exkurze byla poučná a velmi zajímavá a že až budeme číst nějakou Erbenovu pohádku nebo ukázkou z Raisova díla, určitě se nám vybaví místa, kde spisovatelé žili a bydleli.

Štěpánka Kubištová, 7.A

BESEDA S PANÍ MARÍ SEKEROVOU

„Václav Šolc nebyl jen český básník a herec, jenž žil v letech 1838-1871. Je to náš významný rodák, na kterého se až doposud nezapomnělo díky jeho krásným básním.“ To byla úvodní slova paní učitelky Marie Sekerové, která si pro naši devátou třídu připravila besedu o Václavu Šolcovi.

V průběhu besedy nám paní učitelka vyprávěla o jeho životě v Sobotce, o studiu na jičínském gymnáziu a na Filozofické fakultě v Praze, o jeho trochu bohémském způsobu života a samozřejmě o jeho básních a článcích, které vycházely v časopisech Lumír, Světozor a Květy. Paní učitelka nám ale nepřednášela jen strohé letopočty z je-

ho života a fakta, která si může každý najít v literárních příručkách a na internetu. Vyprávěla nám o Šolcovi z jiného úhlu. O tom, co není o jeho životě až tak známo. Například že nedokončil studia v Praze známé je, ale už ne to, že je nedokončil kvůli mnoha zájmům, kvůli kterým se dostatečně nesoustředil na náročné studium, že jezdil se dvěma kočovnými společnostmi, než začala válka, a protože za války nemohl provozovat herectví, vrátil se zase ke studiím, která opět nedokončil. Nějaký čas pracoval na úřadě a v knihovně v Sobotce, díky svému strýci, jenž byl v té době radním. Šolc své první básně věnoval své lásce Fanynce Pluhařové. V závěru

besedy nám paní učitelka vyprávěla o jeho nešťastné smrti – zemřel na zápal plic. Přečetla nám i ukázky z několika jeho milostných básní, také nás upozornila na časté sociální motivy v jeho verších.

Václava Šolce si můžeme připomenout prohlídkou Šolcova statku, z něhož je teď Galerie Karla Samšíňáka. Pohřben je na soboteckém hřbitově, u hrobu pod jeho bystou si můžeme přečíst citát z veršů Písně v bouři. Věřím, že na Václava Šolce Sobotka nikdy nezapomene.

Eliška Hegrová, 9.A

NÁVŠTĚVA KOSTELA V SOBOTCE

Kostel. Dříve místo, kde se odehrávala podstatná část lidského života. Člověk zde začínal svou životní pouť křtem, chodil pravidelně na bohoslužby. Později zde uzavřel sňatek, na konci života mu bylo knězem uděleno poslední pomazání a právě v kostele mu byl vypraven pohřeb. Lidský život tak byl s církví a s Bohem neodmyslitelně spjatý. Dnes je tomu jinak. Většina z nás navštíví kostel jednou za rok - na Štědrý večer. V momentě, kdy jsou dárky rozdány, všech-

no ztichne a svět se na malou chvíli zklidní. Tehdy se vydáváme do kostela na půlnoční mši.

Pro současnou generaci je tedy kostel spíše připomínkou minulosti, kulturní památkou. Naše země je plná krásných kostelů a jeden z nich, kostel sv. Máří Magdalény, stojí v Sobotce. A právě ten jsme navštívili se žáky páté třídy. Někteří byli v kostele poprvé, jiní chodí s rodiči právě na zmiňovanou půlnoční. Ale návštěva soboteckého kostela s výkladem z úst nej-povo-

lanějších, tedy pana děkana Maryšky, byla příjemným zážitkem pro všechny. Usadili jsme se do kostelních lavic a poslouchali vyprávění o historii kostela a jeho výzdobě. Také jsme si prostřednictvím pana děkana zopakovali české dějiny. Pátáci se nadšeně hlásili a odpovídali na otázky. Na konci měli spoustu dotazů, které pan děkan fundovaně zodpověděl. Z kostela jsme odcházeli sice notně promrzlí, ale spokojení. Jistě jsme tam nebyli naposledy... Děkujeme!

Mgr. Pavla Kozáková

BESEDA S PANÍ OLGOU BIČIŠŤOVOU

31. října nám paní učitelka Ortová v rámci literárního klubu vyjednala besedu s paní učitelkou Olgou Bičíšťovou, která na naší škole do nedávné doby učila. Beseda se konala ve školní knihovně a paní učitelka nás v ní blíže seznámila s významným soboteckým rodákem Fráňou Šrámkem.

Svou přednášku zahájila Šrámkovými verši:

*Dej a dej a dej,
nám v Sobotce pod Humprechtem
věčné mládí zachovej, hej!*

Paní učitelka si svou besedu přehledně rozdělila do tří částí podle etap Šrámkova života. Nejprve jsme si „zahráli“ na strunu vojenskou. Jako druhá následovala struna lásky k rodnému kraji. V této části jsme z úst paní učitelky vyslechli i mnoho krásných Šrámkových veršů vztahujících se k Sobotce a okolí. Poslední strunou, na kterou jsme si s paní Bičíšťovou „zahráli“, byla struna věčného mládí. Besedu jsme uzavřeli písní, kterou si paní učitelka připomněla hodiny hudební výchovy, které na naší škole vyučovala.

Beseda nám přiblížila Šrámkovu jako člověka, básníka a spisovatele, který miloval svůj rodný kraj a své pocity pak zvěčnil ve svém lyrickém díle.

Vít Černý, 9.A

SPOLEČENSKÁ OZNÁMENÍ A KULTURNÍ AKCE

ZAVÍRÁME, ALE V KVĚTNU OPĚT OTEVŘEME

Příznivci Šolcova statku v Sobotce mě neustále bombardují dotazy, jaké kulturní akce ve svém stavení chystám na zimu. Odpověď je prostá: žádné. Jako vždy, i letos 31. října se statek pro veřejnost uzavřel, aby se podrobil obvyklé zimní údržbě. Využívám však příležitost, abych čtenáře Zpravodaje ŠS zavčas nalákal na rysující se pořady příští sezóny.

Šolcův statek znovu otevřeme – jako každoročně - 1. května, kdy se tu společnou vernisáží představí manželská dvojice výtvarníků. V Galerii Karla Samšišáka, sídlící v roubence, se objeví práce akademické malířky Aleny Antonové. Zatímco v minulosti tu prezentovala především svou grafickou tvorbu, tentokrát zde návštěvníci prvně zhlédnou její malby. V přilehlém lapidáriu současně vystavíme dílo jejího zesnulého manžela, akademického sochaře Petra Šturmy. Bude sestávat především z portrétů

bust. Na zahájení vystoupí zpěvačka Eva Kriz – Lífková se svým dvorním klavíristou Milanem Dvořákem. Tento pořad je již v tak pokročilém stádiu přípravy, že mohu návštěvníky vernisáže již nyní nalákat i na jakostní moravské víno Müller Thurgau, jímž na této akci hodláme svažít jejich vyprahlá hrdla.

V průběhu festivalu Šrámkova Sobotka, začátkem července 2014, zavítají do lapidária statku objekty další osobnosti českého sochařství, Kurta Gebauera. Zůstanou zde až do června roku 2015.

Během Šrámkovy Sobotky 2014 se změní i výstava v Galerii Karla Samšišáka. Tu bude pořádat, stejně jako jednu až dvě výstavy následující, občanské sdružení Přátelé Šolcova statku. To však doposud nedodalo své záměry. Můžeme doufat, že tak vbrzku učiní a že se svými plány nezapomene seznámit veřejnost. Na zá-

věr sezóny pak plánujeme v Galerii Karla Samšišáka předvést dílo fotografa Herberta Slavíka.

Na zahradě Šolcova statku budou v příštím roce pokračovat i besedy s osobnostmi, spojené s koncerty Zámeckého saxofonového kvarteta Josefa Žemličky. Na nich se setkáme s herečkami Pavlínou Filipovskou a Dagmar Patrasovou, s hercem a architektem Davidem Vávrou a s již zmíněným fotografem Herbertem Slavíkem, jehož výstava se zahájí vernisáží, uskutečněnou právě formou besedy s koncertem.

Věřím, že plány, s nimiž jsem vás právě seznámil, vyjdou a že tedy Šolcův statek předloží svým návštěvníkům dostatečně bohatou kulturní nabídku.

Jan Samšišák,
hospodář na Šolcově statku v Sobotce

PŘIPOMEŇMĚ NĚKOLIK VÝROČÍ KONCE LETOŠNÍHO ROKU

Na začátku listopadu (3/11) jsme vzpomněli nedožitých 90. narozenin **prof. Jiřího Demla**, pravidelného návštěvníka Šrámkových Sobotek, významné osobnosti mezi sběrateli drobné grafiky, znalce výtvarného umění i literatury, dobrého spolčenika, autora mj. i publikace o malíři Zdeňku Mlčochovi, dalším z milovníků Sobotky. V Českém ráji nemůžeme pominout malíře a grafika **Karla Víka**, který se narodil 4. listopadu 1883. V jeho rozsáhlém díle najdeme i řadu motivů z našeho města a okolí, jak se mohli přesvědčit návštěvníci jeho výstavy v galerii Karla Samšínáka o letošních prázdninách.

Dne 23. prosince uplyne už 175 let od narození básníka **Václava Šolce**, jehož odkaz zůstává v Sobotce stále živý. O Vánocích v tragickém roce 1938 zemřel **Karel Čapek**, jedna z největších osobností našich kulturních dějin. Díky přátelství s Fráňou Šrámkem navštívil několikrát i Sobotku, oblíbil si ji a pochvalně o ní psal. Je vlastně nepřímým i původcem označení Šrámkova Sobotka, protože jeden ze svých fejetonů nazval Básnickou Sobotku.

Připomeňme i dva herce, kteří se v Národním divadle „setkali“ se Šrámkem. **Jiří Steimar**, který hrál Tomáše Peroutu v nastudování *Léta* v roce

1915, zemřel 16. prosince 1968 a **Jaroslav Vojta**, který se narodil 27. prosince 1888, hrál v nastudování *Měsíce nad řekou* v roce 1937 starého Roškota.

Dne 27. prosince 1978 zemřel spisovatel literatury faktu **Ludvík Souček**, s nímž jsme také besedovali před Šolcovým statkem. A 30. prosince 1973 zemřela sobotecká rodačka **Zdena Havlíková**, rozená **Kutmonová**, profesorka trutnovského gymnázia. Hrála kdysi v Sobotce pod Šrámkovým vedením slečnu Růženku v *Měsíci nad řekou*. Odpočívá už 40 let u zdi soboteckého hřbitova v rodinném hrobu nedaleko někdejšího hrobu rodiny Špálových.

Aleš Fetters

KULTURNÍ KALENDÁŘ

- 5. 11. 1523 se narodila majitelka kosteckého panství **Anna z Bibrštejna**.
- 28. 12. 1733 zemřel bývalý sobotecký kaplan **František Matouš Krum**, výtečný kazatel.
- 20. 11. 1783 se narodil sobotecký lékař a čestný měšťan **Jan Sokol**.
- 26. 11. 1783 se narodil hrabě **Ludvík Arnošt Buquoy**, autor krásného vyobrazení Kostí.
- 21. 11. 1803 se narodil sobotecký kantor a hudebník **Josef Dolenský**.
- 23. 12. 1838 se narodil sobotecký básník **Václav Šolc**, autor Prvosenek.
- 21. 12. 1843 se narodil dolnobousovský farář a sobotecký děkan **Josef Benda**.
- 14. 11. 1853 se narodil filolog **Karel Cumpfle**, dopisující člen Královské české společnosti nauk.
- 1. 12. 1853 se v Sobotce narodil jičínský právník **František Volf**, přítel Jar. Vrchlického.
- 9. 11. 1863 se narodil učitel a hudebník **Karel Chvalovský**. Působil i na Samšině.
- 4. 11. 1883 se v Hořicích narodil malíř a grafik našeho kraje **Karel Vík**.
- 14. 11. 1883 zemřel v Libáni regionální historik a archeolog **Václav Jaromír Černý**.
- 27. 11. 1883 zemřel sochař Českého ráje a Podkrkonoší **Jan Zeman** ze Žernova.
- 7. 12. 1883 se narodil v Oseku regionální historik prof. **Jaroslav Pažout**.
- 28. 12. 1893 se narodil učitel **František Kalferst**, přítel Joži Zindra.
- 18. 12. 1913 zemřela básnířka a překladatelka **Marie Kwayssarová**. Žila i na Kostí.
- 25. 12. 1913 se narodil archivář **Josef Křivka**, historik zemědělství našeho kraje.
- 3. 11. 1923 se narodil spolupracovník Šrámkovy Sobotky **prof. Jiří Demel**.
- 17. 11. 1933 zemřel sobotecký muzejní kronikář, učitel **Josef Knobloch**.
- 26. 11. 1933 zemřel sobotecký lékař a spolkový činitel **Josef Sedmidubský**.
- 19. 12. 1933 zemřel sobotecký rodák **Jaroslav Španihel**, ředitel tiskové služby MZV.
- 25. 12. 1938 zemřel spisovatel a dramatik **Karel Čapek**, přítel Fráni Šrámka.
- 2. 11. 1943 se narodila herečka **Tamara Kafková**. Blahopřejeme!
- 28. 11. 1943 se narodil herec **Miroslav Masopust**, chalupář z Trnín.
- 5. 11. 1953 zemřel učitel a hudebník **Jan V. Šolc**, autor sbírky Soboteckých písniček.
- 1. 12. 1963 zemřela malířka **Milada Špálová**, manželka prof. Františka Špály.
- 13. 12. 1973 zemřel spisovatel a literární historik našeho kraje **Josef Knap**.
- 15. 12. 1973 zemřel učitel a skautský pracovník **František Karpíšek**.
- 21. 12. 1993 zemřel právník a historik Sobotecka, náš spolupracovník **Vladimír Šulc**.

JUBILEA

5. 10. oslavila 91. narozeniny paní **Anna Pospíšilová** z Čálovic. Toho času je v domově důchodců Modrý kámen v Mnichově Hradišti, kde ji stále navštěvuje dcera. Paní Pospíšilové přejeme zdravíčko, pohodu a spokojenost.

9. 10. oslavil 80. narozeniny pan **Otakar Novotný** z Březenské ulice. Pan Novotný je původem z Prahy, ale před několika lety se s manželkou vrátili do jejího rodného města, kde bydlí. Mají zde rodný dům, krásnou velkou zahradu, stále vše vylepšují. Jsou zde spokojeni. Děti je navštěvují. Panu Novotnému přejeme zdravíčko a mnoho krásných chvil s manželkou v její rodné Sobotce.

17. 10. oslavila neuvěřitelné 85. narozeniny stále pěkně vyhlížející paní **Jarmila Káňová**. Její vyprávění o životě bylo velice zajímavé. Dětská a školní léta prožila v Sobotce. Dále její život byl složitější. S celou rodinou se vydala z Čech do ciziny. Začátky byly těžké, ale nakonec se dokázala sžít s jiným prostředím. Synové vystudovali a osamostatnili se. Když se s přibývajícím věkem rozhodovala, kde dále žít, zvítězil návrat do Sobotky. Jak sama říká: „Líbí se mi tady a mám na hřbitově manžela.“

Další jubilantka paní **Blanka Šedivá** slaví 85. narozeniny. Stále čilá vitální paní žije ve svém domě na Novém městě, jak se v Sobotce říká. Paní Šedivá se vyučila zubní laborantkou, léta pracovala u paní zubařky Hortlíkové-Netrefové. Potom pracovala se svým manželem v jeho sklenářství. Ten už je ale bohužel po smrti. Paní Šedivá má jednu dceru, tři vnoučata a čtyři pravnoučata. Často babičku všichni navštěvují a mají ji moc rádi.

3. 11. v kruhu rodinném oslavila 80. narozeniny paní **Věra Hamoňová**. Má dceru, syna a čtyři vnoučky. Vystudovala zdravotní školu, 40 let pracovala jako zdravotní sestra. Nejdříve na v Sobotce u doktora Filsaka, potom u doktora Gilara v Dolním Bousově. V Dolním Bousově se seznámila se svým budoucím manželem, s nímž se po svatbě odstěhovala do Prahy. Zde paní Hamoňová 30 let pracovala na Praze 6. Na práci ráda vzpomíná, velmi ji bavila. Zнала mnoho lidí, v některých rodinách i po tři generace. Chodila za kulturou, hlavně do divadla. Po odchodu do důchodu se s manželem vrátili do Sobotky. Nyní na tom paní Věruška není zdravotně nejlépe, nemůže vycházet z domu. Děti i

manžel jsou jí však plně nápomocní. Paní Hamoňové přejeme hlavně zdravíčko a pohodu.

17. 11. oslavila 93. narozeniny paní **Libuše Drholcová** ze Sobotky. Velmi čilá paní, kterou každý den potkáváme ve městě. Chodí mezi ženy do cukrárny a odpoledne na pravidelnou procházku. Věříme, že zdraví jí bude ještě dlouho sloužit. Přejeme jí to.

17. 11. oslavil 85. narozeniny pan **František Ajchler** ze Stéblovic. Zdraví trochu zlobilo, ale již je to dobré. Stále pečuje o včely, které produkují výborný med. Panu Ajchlerovi přejeme hodně zdraví, pohodu a radost z celé rodiny a úspěchy při práci u včel.

27. 11. oslavila 85. narozeniny paní **Jarmila Plecháčová** ze Sobotky. Pracovala v ČSAD. Zde také poznala svého manžela, který tam dělal řidiče. Má dceru a vnoučku, které jí dělají velkou radost. Paní Plecháčová je stále velmi čilá, do dalších let jí přejeme hlavně spokojenost a zdraví.

Všem jubilantům přeje vše nejlepší

Hana Rulcová

OPRAVA TEXTU Z MINULÉHO ČÍSLA

V předchozím čísle jsme v rubrice **Jubilea** nesprávně otiskli některé informace o panu **Václavu Šoutovi**. Na jeho přání bychom tedy tímto rádi uvedli drobné nesrovnalosti na pravou míru. Jeho narozeninové oslavy se zúčastnili všichni jeho potomci – jedna dcera přijela z Rakouska, druhá přiletěla z USA, třetí přijela z Prahy a přítomen byl i syn žijící v Dolním Bousově. Do USA jezdil za dcerou, poznal díky tomu spoustu krásných míst a zajímavostí.

Za špatné formulace se tímto panu Šoutovi velice omlouváme a věříme, že na nás do budoucna nezanevře a zůstane naším čtenářem i nadále.

redakce ZŠS

OPUSTILI NÁS NAVŽDY

říjen

Dne 8. října zemřel ve věku 89 let pan **Josef Kořínek** z Rovenska pod Troskami.

Dne 9. října zemřela ve věku 85 let paní **Světluška Majerová** z Rovenska pod Troskami.

Dne 21. října náhle zemřel ve věku 85 let pan **Jindřich Slavík** z Rovenska pod Troskami, rodák ze Sobotky.

listopad

Dne 4. listopadu náhle zemřel ve věku 68 pan **Josef Hulčík** ze Sobotky.

Dne 15. listopadu ve věku 66 let zemřel pan **Ing. Miroslav Luštický** ze Sobotky.

Dne 22. listopadu ve věku 65 let zemřel pan **Josef Nazarevič** z Valdic, rodák ze Sobotky.

Dne 24. listopadu ve věku 70 let zemřel pan **Vratislav Mrhálek** ze Sobotky.

Dne 26. listopadu zemřel ve věku 60 let pan **Miloslav Rychna** ze Sobotky.

Dne 28. listopadu ve věku 65 let zemřela paní **Jarmila Šoutová** ze Sobotky.

Dne 30. listopadu zemřela ve věku nedožitých 82 let paní **Božena Tomsová** ze Sobotky.

NOVÁ PORADNA ZDRAVÉ VÝŽIVY V SOBOTCE SPRÁVNÁ STRAVA = ZÁKLAD VAŠEHO ZDRAVÍ

S přicházejícím adventním časem bychom snad více než jindy měli věnovat pozornost složení našeho jídelníčku. Všechny obchody, supermarkety i hypermarkety nás lákají na co možná nejširší sortiment dobrůtek a laskomin, více či méně tradičních pokrmů, které si mnozí z nás chtějí „alespoň“ v době Vánoc dopřát.

Možná by se právě v tuto chvíli hodilo připomenout, že 1 g tuku má energetickou hodnotu přibližně 38 kJ. Pouhým vynásobením této hodnoty x1000 (= 1 kg), zjistíme, že každý kilogram tukové tkáně v našem těle, který přes vánoční období přibereme, představuje 38 000 kJ energie. Abychom se tohoto, možná nevědomě přibraného tuku zbavili, musíme naše tělo přesvědčit k pohybu, protože bez pohybu se tuku nikdy nezbavíme. Pro Vaši představu pro spálení 1 kg tukové tkáně musíme minimálně: 38 hodin chodit, 17 hodin běhat, 21 hodin jezdit na kole nebo 24 hodin plavat...

I nyní platí, že je vhodnější prevence než následné řešení důsledků. Mnohem lepší je pro nás nepřibrat nebo jen minimálně, protože zbavit se přebytečných kilogramů je pro laika docela oříšek. Vše má své zákonitosti a mnohdy paradoxně při hubnutí dle „zaručených diet“ připravíme tělo o důležitou svalovinu a tuk nám zůstane. Po několika takovýchto pokusech zjistíme, že máme menší výdrž, že jsme hned unavení a že v těle máme několik desítek kilogramů tuku zbytečně navíc.

Pokud Vás výše uvedené skutečnosti překvapily či zaujaly a máte chuť pro sebe něco užitečného udělat, přijďte se poradit. V nově se otvírající poradně zdravé výživy v Sobotce vám nabídneme profesionální služby ryze osobního charakteru, jinými slovy ušité přímo vám na míru. Každý z nás jsme jiný a máme i svůj vlastní mechanismus trávení. Kromě přesné hmotnosti se dozvíte například i kolik kg tuku v těle

nosíte a kolik byste ho měli mít. Dále pak jak se správně stravovat, abyste si udrželi zdraví a kondici, jak se stravovat, abyste se správně a hlavně natrvalo zbavili zbytečných kilogramů, jak se stravovat, pokud vás již postihlo některé civilizační onemocnění (cukrovka, poruchy krevního oběhu atp.), jak se stravovat, chystáte-li se otěhotnět, případně jak jíst v těhotenství nebo při kojení. Získáte od nás mnoho inspirací, jak zdravěji pokrmy připravovat, v jaké správné kombinaci atd. Můžete si u nás zakoupit některé suroviny pro zdravé snídaně či svačiny.

A kde nás najdete? V Sobotce v 1. patře budovy zdravotního střediska, Jičínská ulice 300. Těšíme se na vaši návštěvu.

Ing. Dagmar Kozderková,

*specialista pro výživu
a zdravý životní styl,
tel. 732 167 757*

SPOLEČENSKÉ A KULTURNÍ AKCE V SOBOTCE

ČESKÝ RÁJ - VĚČNÁ INSPIRACE

Přednáška

pátek 10. 1. 2014 / 17:00

Městská knihovna Fráni Šrámka

Srdečně Vás zveme na přednášku s panem RNDr. Zdeňkem Mrkáčkem, který Vás slovem i projekcí fotografií provede po Českém ráji.
Vstupné dobrovolné.

ČESKÝ RÁJ - VĚČNÁ INSPIRACE

Výstava

10. 1. 2014 - 28. 2. 2014

Městská knihovna Fráni Šrámka a galerie Na schodech

Fotografie Zdeňka Mrkáčka, pro kterého je Český ráj věčnou inspirací.

ŠRÁMKOVSKÉ MATINÉ: TŘI Z ČESKÉHO RÁJE

Literárně-hudební pořad

neděle 19. 1. 2014 / 14:00

Sál spořitelny

Komponovaný literární pořad z textů Václava Šolce, Josefa Knapa a Františka Křeliny. Vystoupí PhDr. Vlastislav DrSc., Eva Kordová, Petr Pešek. Hudební doprovod: MgA Martin Hybler Ph.D. a Jaroslava Pavlásková.

SEDM PSYCHOPATŮ

Filmová projekce

pátek 24. 1. 2014

Městské divadlo

Scenárista Marty se zoufale snaží dokončit svůj nejnovější scénář, ale chybí mu inspirace. Tu se rozhodne hledat u svých dvou kamarádů: poněkud výstředního a většinou nezaměstnaného herce Billyho a silně nábožensky založeného Hanse, který má za sebou poměrně působivou kriminální minulost. Tihle dva se příležitostně živí krádežemi psů, které po vypsání odměny vrací jejich zazeným páníčkům. Proti tomuhle výnosnému byznysu má velké výhrady Billyho okouzující přítelkyně Angela. Jej obavy se mají brzy potvrdit... Film

USA, 2012, 106 min. Režie: Martin McDonagh, v hlavních rolích: Colin Farrell, Sam Rockwell, Christopher Walken, Woody Harellson a další.

Vstupné: 50,-

SRÍ LANKA - TROPICKÝ RÁJ

Přednáška

pátek 7. 2. 2014 / 17:30

Městská knihovna Fráni Šrámka

Městská knihovna Fráni Šrámka v Sobotce zve na cestopisnou přednášku s projekcí, kterou si pro Vás připraví známá dvojka Kvarda a Chlum.
Vstupné dobrovolné.

INZERCE VE ZPRAVODAJI ŠRÁMKOVY SOBOTKY

Forma a ceník inzertního rámečku

120mm x 180mm (polovina strany ZŠŠ na šířku) 1000 Kč

120mm x 90mm (čtvrtina strany ZŠŠ na výšku) 500 Kč

60mm x 90mm (osmina strany ZŠŠ na šířku) 250 Kč

POKYNY PRO INZERENTY

Inzerce dodat nejpozději v den uzávěrky na adresu mks@sobotka.cz

Formát .doc, .jpg, .pdf

Platbu lze uskutečnit hotově nebo na fakturu

Další informace na tel.: 493 571 618

V SOBOTU 28. PROSINCE NÁS ČEKÁ VÁNOČNÍ DIVADELNÍ ZÁJEZD DO NÁRODNÍHO DIVADLA!

Městské kulturní středisko Sobotka pořádá divadelní zájezd na představení
NAŠI FURIANTI do Národního divadla v Praze.

Termín: sobota 28. prosince

Odjezd: 7.00 ze soboteckého náměstí

Předpokládaný návrat: 18.00 - 19.00

Cena zájezdu (včetně dopravy a vstupenky): 750,-

O představení: Český divadelní bestseller. Jak to u nás doma vypadá a o čem všem jsme schopni se pohádat – to věděl Ladislav Stroupežnický už v roce 1887 a od té doby se mnoho nezměnilo. V idylické jihočeské vesničce bublají vášně, nenávisť i ambice, ale také nevděk k těm, kteří nasazovali svůj život ve válce. Začíná se psát latinkou namísto kurentem, kdosi neznámý hrozí žhářstvím a ve vesnici zuří boj o ponocenský kožich. Místní zastupitelstvo je v rozkolu, jeden je pytlák, druhý karbaník... Otázka, kdo má větší grunt, se po více než stovaceti letech stala věčnou otázkou českého veřejného života.

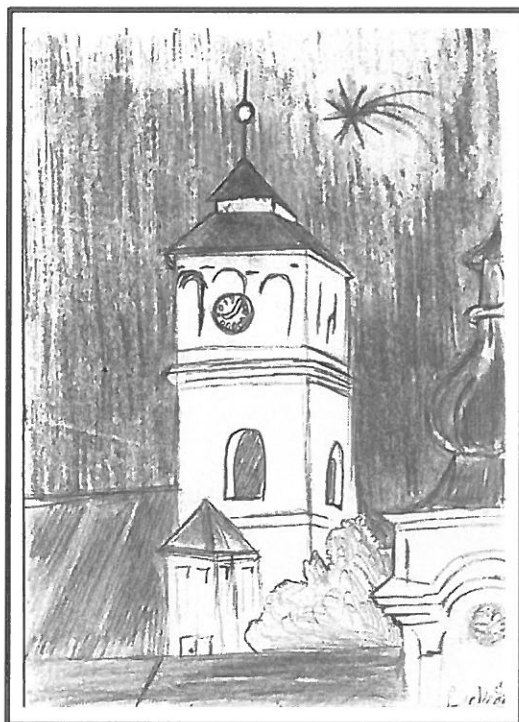
Hrají: Jiří Štěpnička, Miroslav Donutil, Jan Dolanský, Tatjana Medvecká, Alois Švehlík, Igor Bareš, David Prachař, Ondřej Pavelka, Jan Hartl, Magdaléna Borová, Johanna Tesařová a další.

SOUCÁSTÍ ZÁJEZDU JE I KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA NÁRODNÍHO DIVADLA (9.00 - 10.00)!

Vzhledem k tomu, že představení začíná až ve 14:00, všichni účastníci budou mít dostatek času projít se vánoční Prahou, zajít si na oběd, využít povánočních slev atd.

**Vstupenky je možné rezervovat v Městském informačním centru
v Sobotce, na telefonním čísle 493 571 587
nebo na emailové adrese mic@sobotka.cz**

POZOR, OMEZENÁ KAPACITA MÍST!!!

KRÁSNÉ PROŽITÍ
SVÁTKŮ VÁNOČNÍCH
A MNOHO ŠTĚSTÍ,
ZDRAVÍ A SPOKOJENOSTI
V ROCE

2014

Město Sobotka

Zpravodaj Šrámkovy Sobotky

vydává MĚSTSKÉ KULTURNÍ STŘEDISKO SOBOTKA

nám. Míru 3, 507 43 Sobotka, tel. 493 571 618

e-mail: mks@sobotka.cz, www.sobotka.cz

Odpovědný redaktor: Jakub Novosad

Redakční rada: K. Bílek, P. Havlová,

J. Janatka, A. Pospíšilová, M. Sekerová, K. Soušková

Grafická úprava: Adéla Hošková

Tisk: RK TISK, Hradecká 1130, Jičín, 493 546 911-19

Podávání nov. zásilek povoleno ČP, s.p. - OZ V.Čechy

č.j. P/2 -1440 / 98 ze dne 3. 3. 1998

ISSN 12 12 -7906

MK ČR E 11 563

Uzávěrka dalšího čísla 31. 1. 2014